

COBISS[®]

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COBISS3/Katalogizacija

V6.21-00

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM[®]

© IZUM, 2019.

Naslov originala: COBISS3/Katalogizacija, V6.21-00; marec 2019

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM su zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke korporacije Oracle Corp ili njenih vlasnički povezanih kompanija.

Druge upotrebljene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdavanja prve verzije priručnika u avgustu 2011. do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.21-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: mart 2019; prevod: april 2019.

ISSN 2350-3521

SADRŽAJ

PREDGOVOR	PREDGOVOR-1
O UPUTSTVIMA	O UPUTSTVIMA-1
1 UVOD	1-1
2 SISTEM UZAJAMNE KATALOGIZACIJE	2-1
2.1 Baze podataka	2.1-1
2.1.1 Bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.1.1 Strane bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.2 Normativne baze podataka	2.1-2
2.1.2.1 Strane normativne baze podataka.....	2.1-3
2.1.3 Arhivske baze podataka.....	2.1-3
2.2 Bibliografski zapisi	2.2-1
2.2.1 Unos novog bibliografskog zapisa.....	2.2-1
2.2.2 Uređivanje postojećeg bibliografskog zapisa	2.2-1
2.3 Normativni zapisi.....	2.3-1
2.4 Način rada obnavljanjem	2.4-1
2.5 Dozvole za uzajamnu katalogizaciju.....	2.5-1
2.6 Privilegije.....	2.6-1
3 INTERFEJS ZA KATALOGIZACIJU	3-1
3.1 Naslovni red.....	3.1-1
3.2 Red menija	3.2-1
3.2.1 Meni Pretraživanje.....	3.2-3
3.2.2 Meni Zapis.....	3.2-4
3.2.3 Meni Uređivanje.....	3.2-5
3.2.4 Meni Pogled.....	3.2-7
3.2.5 Meni Podešavanja.....	3.2-8
3.2.6 Meni Spremište.....	3.2-9
3.3 Red alata	3.3-1
3.4 Spremište zapisa	3.4-1
3.5 Editor zapisa	3.5-1
3.6 Statusni red	3.6-1
4 PRETRAŽIVAČ	4-1
4.1 Izorno pretraživanje	4.1-1
4.1.1 Polja za pretraživanje.....	4.1-2
4.1.2 Pretraživanje po većem broju polja za pretraživanje	4.1-4
4.1.3 Dodatni operatori.....	4.1-5
4.1.4 Limitiranje	4.1-6
4.2 Komandno pretraživanje.....	4.2-1
4.2.1 Logički operatori	4.2-3
4.2.2 Kontekstni operatori	4.2-4
4.2.3 Pretraživanje po periodu.....	4.2-4
4.2.4 Limitiranje kod komandnog pretraživanja.....	4.2-5

4.3	Skeniranje.....	4.3-1
4.4	Pregled pojmova	4.4-1
4.5	Pohranjivanje upita	4.5-1
4.6	Izbor prikaza rezultata pretraživanja	4.6-1
5	PRIKAZIVAČ	5-1
5.1	Osnovni prikaz	5.1-1
5.2	Prikaz u MARC formatu	5.2-1
5.3	Standardni prikaz	5.3-1
6	SPREMIŠTE ZAPISA	6-1
6.1	Radni zapis.....	6.1-1
6.2	Dodavanje zapisa u spremište	6.2-1
6.2.1	Dodavanje zapisa iz pretraživača.....	6.2-1
6.2.2	Dodavanje zapisa za isti bibliografski izvor	6.2-1
6.2.2.1	Verzija zapisa iz COBIB-a	6.2-1
6.2.2.2	Verzija zapisa iz lokalne baze podataka	6.2-2
6.2.2.3	Izvorna verzija zapisa	6.2-2
6.2.3	Dodavanje privremeno pohranjenog zapisa.....	6.2-2
6.3	Uklanjanje jezičaka iz spremišta	6.3-1
6.3.1	Uklanjanje izabranog jezička.....	6.3-1
6.3.2	Uklanjanje svih, osim izabranog jezička	6.3-1
6.3.3	Uklanjanje svih jezičaka	6.3-1
6.4	Proveravanje zapisa.....	6.4-1
6.5	Poređenje zapisa.....	6.5-1
6.6	Upotreba spremišta zapisa prilikom uređivanja	6.6-1
6.6.1	Kopiranje teksta	6.6-1
6.6.2	Kopiranje polja	6.6-1
6.6.3	Kopiranje potpolja	6.6-1
6.6.4	Kopiranje sadržaja potpolja	6.6-2
6.7	Druge mogućnosti za rad u spremištu.....	6.7-1
6.7.1	Osvežavanje zapisa	6.7-1
6.7.2	Promena prikaza	6.7-1
6.7.3	Štampanje zapisa	6.7-1
6.7.4	Štampanje više zapisa istovremeno	6.7-2
6.7.5	Isključivanje podataka	6.7-3
6.7.6	Prikaz spiska biblioteka	6.7-5
6.7.7	Proveravanje duplikata	6.7-6
6.7.8	Ispis iz arhivske baze podataka.....	6.7-6
6.8	Podешavanje parametara spremišta.....	6.8-1
7	EDITOR ZAPISA	7-1
7.1	Upravljanje zapisima.....	7.1-1
7.1.1	Metoda Uredi zapis.....	7.1-1
7.1.2	Metoda Preuzmi zapis.....	7.1-1
7.1.3	Metoda Priredi u novi zapis	7.1-1
7.1.4	Metoda Kreiraj zapis.....	7.1-2
7.1.5	Metoda Izbriši zapis.....	7.1-2
7.1.6	Metoda Dodaj lokalni zapis u COBIB	7.1-2
7.1.7	Metoda Proveri zapis	7.1-3
7.1.8	Metoda Privremeno pohrani zapis	7.1-3

A.2.2.2	Normativni podaci.....	Dodatak A.2-2
A.2.2.3	Kodirani podaci.....	Dodatak A.2-2
A.2.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.2-2
A.3	Normativna baza podataka SGC.....	Dodatak A.3-1
A.3.1	Osnovni indeks.....	Dodatak A.3-1
A.3.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.1	Podaci o zapisu.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.2	Normativni podaci.....	Dodatak A.3-2
A.3.2.3	Identifikacioni podaci.....	Dodatak A.3-3
A.3.2.4	Kodirani podaci.....	Dodatak A.3-4
A.3.3	Sufiksi za limitiranje pretraživanja.....	Dodatak A.3-4
B	PROGRAMSKE KONTROLE.....	DODATAK B-1
B.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak B.1-1
B.1.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-1
B.1.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.1-2
B.1.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-4
B.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak B.2-1
B.2.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.2-1
B.2.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.2-1
B.2.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.2-2
B.3	Normativna baza podataka SGC.....	Dodatak B.3-1
B.3.1	Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.3-1
B.3.2	Kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.3-1
B.3.3	Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.3-2
C	SKUP COBISS ZNAKOVA.....	DODATAK C-1
C.1	Znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
C.2	Latinica.....	Dodatak C.2-1
C.3	Ćirilica.....	Dodatak C.3-1
C.4	Drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
D	SPISAK PREČICA ZA IZVOĐENJE NEKIH POSTUPAKA I METODA.....	DODATAK D-1
E	ATRIBUTI ZA PRIKAZ REZULTATA PRETRAŽIVANJA.....	DODATAK E-1
E.1	Bibliografske baze podataka.....	Dodatak E.1-1
E.2	Normativna baza podataka CONOR.....	Dodatak E.2-1
E.3	Normativna baza podatkaka SGC.....	Dodatak E.3-1
F	PREUZIMANJE IZ STRANIH BAZA PODATAKA.....	DODATAK F-1
F.1	Online katalog Kongresne biblioteke.....	Dodatak F.1-1
F.1.1	Pretraživač.....	Dodatak F.1-1
F.1.2	Prikazivač.....	Dodatak F.1-1
F.1.2.1	Osnovni prikaz.....	Dodatak F.1-1
F.1.2.2	Prikaz u MARC formatu.....	Dodatak F.1-2
F.1.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.1-2
F.1.3	Spremište zapisa.....	Dodatak F.1-2
F.2	WorldCat.....	Dodatak F.2-1
F.2.1	Pretraživač.....	Dodatak F.2-1
F.2.2	Prikazivač.....	Dodatak F.2-1
F.2.2.1	Osnovni prikaz.....	Dodatak F.2-1

F.2.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.2-2
F.2.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.2-2
F.2.3	Spremište zapisa	Dodatak F.2-2
F.3	ISSN	Dodatak F.3-1
F.3.1	Pretraživač	Dodatak F.3-1
F.3.2	Prikazivač	Dodatak F.3-1
F.3.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.3-2
F.3.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.3-2
F.3.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.3-2
F.3.3	Spremište zapisa	Dodatak F.3-2
F.4	LC/NAF	Dodatak F.4-1
F.4.1	Pretraživač	Dodatak F.4-1
F.4.2	Prikazivač	Dodatak F.4-1
F.4.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.4-1
F.4.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.4-2
F.4.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu	Dodatak F.4-2
F.4.3	Spremište zapisa	Dodatak F.4-2
G	CORES	DODATAK G-1
G.1	Interfejs za katalogizaciju	Dodatak G.1-1
G.2	Pretraživač	Dodatak G.2-1
G.3	Prikazivač	Dodatak G.3-1
G.3.1	Osnovni prikaz	Dodatak G.3-1
G.3.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak G.3-1
G.4	Spremište zapisa	Dodatak G.4-1
G.5	Editor zapisa	Dodatak G.5-1
G.5.1	Upravljanje zapisima	Dodatak G.5-1
G.6	Postupci u radu sa zapisima iz baze podataka CORES	Dodatak G.6-1
G.6.1	Preuzimanje zapisa	Dodatak G.6-1
G.6.2	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	Dodatak G.6-2
G.7	Normativna kontrola	Dodatak G.7-1
G.7.1	Usklađivanje zapisa iz baze podataka CORES s normativnim zapisima	Dodatak G.7-1
G.8	Indeksi za pretraživanje	Dodatak G.8-1
G.8.1	Osnovni indeks	Dodatak G.8-1
G.8.2	Dodatni indeksi	Dodatak G.8-1
G.9	Programske kontrole	Dodatak G.9-1
G.10	Atributi za prikaz rezultata pretraživanja	Dodatak G.10-1
H	METADAT	DODATAK H-1
H.1	Prozor METADAT	Dodatak H.1-1
H.2	Spremište zapisa	Dodatak H.2-1
H.3	Editor zapisa	Dodatak H.3-1
H.4	Postupci u radu sa zapisima iz baze podataka METADAT	Dodatak H.4-1
H.4.1	Preuzimanje zapisa	Dodatak H.4-1
H.4.2	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	Dodatak H.4-2
I	ISPISI	DODATAK I-1
I.1	Ispisivanje	Dodatak I.1-1
I.1.1	Priprema i ispis	Dodatak I.1-1
I.1.2	Priprema i ispis po satnici	Dodatak I.1-1
I.1.3	Pretraživanje pohranjenih datoteka sa ispisima	Dodatak I.1-3

SLIKE

Slika 3-1: Brauzer – pristup interfejsu za katalogizaciju.....	3-1
Slika 3-2: Interfejs za katalogizaciju	3-3
Slika 3.2-1: Bibliografski zapis – spisak metoda	3.2-2
Slika 3.2-2: Pretraživanje – spisak metoda.....	3.2-3
Slika 3.2-3: Zapis – spisak metoda.....	3.2-5
Slika 3.2-4: Uređivanje – spisak metoda (izabrano je polje za unos).....	3.2-7
Slika 3.2-5: Pogled – spisak metoda	3.2-8
Slika 3.2-6: Podešavanja – spisak metoda.....	3.2-9
Slika 3.2-7: Spremište – spisak metoda (izabran je zapis iz COBIB-a)	3.2-10
Slika 4-1: Pretraživač	4-3
Slika 5-1: Prikazivač	5-2
Slika 6-1: Spremište zapisa	6-2
Slika 6-2: Spremište zapisa – spisak metoda iz priručnog menija	6-3
Slika 6.4-1: Programski ustanovljene greške	6.4-1
Slika 6.5-1: Prozor Izbor zapisa za poređenje	6.5-1
Slika 6.5-2: Prozor Poređenje zapisa.....	6.5-2
Slika 6.7-1: Prozor Ispis zapisa	6.7-2
Slika 6.7-2: Prozor Isključivanje podataka.....	6.7-4
Slika 6.7-3: Prozor Spisak biblioteka	6.7-5
Slika 7-1: Editor zapisa	7-2
Slika 7.1-1: Pohranjivanje polja za sadržinsku obradu	7.1-6
Slika 7.1-2: Prozor Maske za unos	7.1-7
Slika 7.3-1: Prozor Skup COBISS znakova	7.3-3
Slika 7.3-2: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX	7.3-8
Slika 7.4-1: Prozor Izbor polja i potpolja	7.4-1
Slika 7.4-2: Prozor Izbor potpolja	7.4-3
Slika 7.9-1: Prozor Pomoć COMARC/B	7.9-1
Slika 7.11-1: Prozor Karakteristike polja	7.11-1
Slika 7.11-2: Prozor Karakteristike potpolja	7.11-2
Slika 8.4-1: Izbor baze podataka iz koje će se zapis učitati	8.4-3
Slika 8.4-2: Poruka pre uređivanja zapisa u COBIB-u.....	8.4-5
Slika 9.1-1: Normativni zapis (CONOR) – spisak metoda	9.1-2
Slika 9.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CONOR.....	9.2-1
Slika 9.4-1: Prozor Povezivanje	9.4-4
Slika 10.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka SGC	10.2-1
Slika 10.4-1: Zapis iz SGC-a u prikazivaču	10.4-2
Slika 11.3-1: Prozor Privremeno pohranjeni zapisi.....	11.3-1
Slika 12-1: Brauzer – potprozori	12-1
Slika 12.1-1: Prozor Uređivanje prikaza rezultata pretraživanja.....	12.1-3
Slika 12.1-2: Prozor Prikaz rezultata pretraživanja.....	12.1-4
Slika 12.1-3: Prozor Korisnički atributi	12.1-5
Slika 12.1-4: Prozor Atribut za prikaz rezultata pretraživanja	12.1-6
Slika 12.1-5: Prozor Polje ???	12.1-7
Slika 12.1-6: Prozor Eksport zapisa	12.1-12
Slika 12.1-7: Prozor Numeratori u katalogizaciji.....	12.1-15

Slika 12.1-8: Unos uslova za numerisanje.....	12.1-16
Slika 13.2-1: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.BG.....	13.2-3
Slika 13.2-2: Primer radnog bibliografskog zapisa u COBISS.BG sistemu s povezanom personalnom odrednicom na alternativnim pismima	13.2-4
Slika G.1-1: Zapis iz baze podataka CORES – spisak metoda.....	Dodatak G.1-2
Slika G.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CORES	Dodatak G.2-1
Slika H.1-1: Prozor METADAT	Dodatak H.1-1
Slika L.1-1: Primer prozora Parametri ispisa	Dodatak L.1-1
Slika L.1-2: Primer prozora BIB001	Dodatak L.1-3
Slika L.1-3: Primer prozora BIB201	Dodatak L.1-4

TABELE

Tabela 3.2-1: Pregled metoda u meniju Pretraživanje.....	3.2-3
Tabela 3.2-2: Pregled metoda u meniju Zapis.....	3.2-4
Tabela 3.2-3: Pregled metoda u meniju Uređivanje.....	3.2-5
Tabela 3.2-4: Pregled metoda u meniju Pogled.....	3.2-7
Tabela 3.2-5: Pregled metoda u meniju Podešavanja.....	3.2-8
Tabela 3.2-6: Pregled metoda u meniju Spremište.....	3.2-9
Tabela A.1-1: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci....	Dodatak A.1-1
Tabela A.1-2: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-3: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-4: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci ...	Dodatak A.1-3
Tabela A.1-5: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – identifikacioni podaci	Dodatak A.1-4
Tabela A.1-6: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-7: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – kodirani podaci	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-8: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o stanju fonda .	Dodatak A.1-8
Tabela A.1-9: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak A.1-10
Tabela A.2-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – podaci o zapisu	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – normativni podaci .	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – kodirani podaci	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-5: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-3
Tabela A.3-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka SGC.....	Dodatak A.3-1
Tabela A.3-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – podaci o zapisu	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – normativni podaci	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – identifikacioni podaci .	Dodatak A.3-3
Tabela A.3-5: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – kodirani podaci	Dodatak A.3-4
Tabela A.3-6: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak A.3-4
Tabela B.1-1: Bibliografske baze podataka – kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-2
Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.1-4
Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-10
Tabela B.2-1: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.2-2
Tabela B.2-2: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa	Dodatak B.2-4
Tabela B.3-1: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.3-1
Tabela B.3-2: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa....	Dodatak B.3-3
Tabela C.1-1: Skup COBISS znakova – znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
Tabela C.2-1: Skup COBISS znakova – latinica.....	Dodatak C.2-1
Tabela C.3-1: Skup COBISS znakova – ćirilica	Dodatak C.3-1
Tabela C.4-1: Skup COBISS znakova – drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
Tabela D-1: Spisak prečica (vrućih tipki) za izvođenje nekih postupaka i metoda.....	Dodatak D-1
Tabela E.1-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak E.1-1
Tabela E.2-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR.....	Dodatak E.2-1

Tabela E.3-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak E.3-1
Tabela G.8-1: Osnovni indeks u bazi podataka CORES	Dodatak G.8-1
Tabela G.8-2: Dodatni indeksi u bazi podataka CORES.....	Dodatak G.8-1
Tabela G.10-1: Spisak atributa za prikaz rezultata pretraživanja u bazi podataka CORES .	Dodatak G.10-1

4 PRETRAŽIVAČ

Pretraživač je komponenta korisničkog interfejsa koja omogućuje:

- pretraživanje bibliografskih zapisa po različitim bazama podataka,
- izbor bibliografskih zapisa za dalju obradu,
- pregledanje bibliografskih zapisa,
- pohranjivanje upita.

Pretraživač je sastavljen iz dva dela. Gornji deo namenjen je upisu upita, a donji deo prikazu rezultata pretraživanja.

Elementi pretraživača u lokalnoj bazi podataka i COBIB-u su:

- naslovni red
- dugme za izbor baze podataka:
 - **COBIB.XX** – pretraživanje zapisa u uzajamnoj bibliografskoj bazi podataka
 - **<Akronim lokalne baze podataka>** – pretraživanje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi podataka
- dugme za izbor načina pretraživanja:
 - **Komandno pretraživanje** – pretraživanje s prefiksima i sufiksima za pretraživanje te logičkim i kontekstnim operatorima
 - **Izorno pretraživanje** – pretraživanje po poljima za pretraživanje
- polje za izbor atributa po kojem će biti sortirani rezultati pretraživanja i okvir za aktiviranje za padajući način sortiranja
- polja za pretraživanje (na raspolaganju samo u izbornom načinu pretraživanja)
- dugmad za izbor dodatnih operatora EMPTY, NOT ili NOTEMPTY (na raspolaganju samo u izbornom načinu pretraživanja)
- polja za unos zahteva za pretraživanje
- dugmad za pregled pojmova
- padajući spiskovi za izbor operatora AND ili OR (na raspolaganju samo u izbornom načinu pretraživanja)
- polja za dodatno limitiranje pretraživanja; "Limitiranje" (na raspolaganju samo u izbornom načinu pretraživanja) i "Skeniranje"
- dugmad za ispis spiska prefiksa i sufiksa za pretraživanje te sufiksa za limitiranje (na raspolaganju samo u komandnom načinu pretraživanja)
- dugme za konvertovanje zahteva za pretraživanje unetom u izbornom

- načinu pretraživanja
- dugme za ispis uputstava za skeniranje
 - dugmad za izvršavanje pretraživanja
 - **Pretraži** – pretraživanje bibliografskih zapisa nakon unosa zahteva za pretraživanje
 - **Novo pretraživanje** – brisanje zahteva za pretraživanje i rezultata pretraživanja
 - **Poslednje pretraživanje** – ponavljanje poslednjeg upita
 - **Pohrani upit** – pohranjivanje upisanih kriterijuma za pretraživanje
 - okvir za potvrdu i prelom reda
 - polje za promenu prikaza rezultata pretraživanja
 - polje za izbor prethodno pohranjenog upita
 - broj pogodaka
 - rezultati pretraživanja
 - dugmad:
 - **Izaberi** – izbor jednog ili više bibliografskih zapisa za dalji rad; obično u spremište zapisa, odnosno na radni prostor
 - **Pokaži** – detaljni pregled jednog ili više bibliografskih zapisa
 - **Sledećih 200** – prenos sledećih 200 bibliografskih zapisa u rezultate pretraživanja
 - **Zatvori** – izlaz iz pretraživača
 - poruka o mogućnosti daljeg ispisa pogodaka (npr. Dalje, Kraj)

The screenshot shows the COBISS3 search interface with the following annotations:

- polja za pretraževanje** (search fields)
- polja za izbor pretraževanja** (selection fields for search)
- red naslova** (title list)
- dugme za izbor base podataka** (base data selection button)
- konvertovanje zahteva za pretraževanje u komandni način pretraživanja** (conversion of search request to command mode)
- izbor dodatnog operatora** (additional operator selection)
- izbor atributa za sortiranje** (attribute selection for sorting)
- polja za unos zahteva za pretraževanje** (input fields for search request)
- padajući ili rastoči redosled rezultata pretraživanja** (dropdown or ascending order of search results)
- otvaranje šifrnika za izbor vrednosti** (opening of the key for value selection)
- brisanje vrednosti iz polja za unos** (deletion of values from input fields)
- slobodni unos vrednosti AND ili OR** (free entry of values AND or OR)
- izbor operatora pregled pojmov** (operator selection for concept review)
- izbor operatora AND ili OR** (operator selection AND or OR)
- dugme za izvršavanje pretraživanja** (execute search button)
- dugme za brisanje zahteva za pretraževanje i rezultata pretraživanja** (delete search request and results button)
- dugme za upis poslednjeg zahteva za pretraževanje** (save last search request button)
- dugme za pohranjvanje zahteva za pretraževanje** (save search request button)
- ivica za pomeranje** (scroll bar)
- traka za pomeranje** (scroll bar)
- dugme za izbor zapisa** (select record button)
- dugme za pregledanje zapisa** (view record button)
- dugme za ispis sledećih zapisa** (print next records button)
- dugme za izlaz iz pretraživača bez izbora zapisa** (exit search without record selection button)
- izbor prikaza rezultata pretraživanja** (selection of search results display)
- izabrani zapis pretraživanja** (selected search record)
- izbor prikaza rezultata pretraživanja** (selection of search results display)
- polja za dodatno limitiranje pretraživanja** (additional search limiting fields)
- pomoć prilikom skeniranja pretraživanja** (help during search scanning)
- prikaž rezultata pretraživanja s prelomom redova ili bez njega** (display search results with or without line wrap)
- broj pogodaka** (number of hits)
- traka za pomeranje** (scroll bar)
- poruka o mogućnosti daljeg ispisa** (message about further printing possibility)

T. br.	COBISS-SI-ID	Odrrednica glavnog listića	Naslov i podaci o odgovornosti	Godina izdavanja	Izdavač	Jezik teksta
27	290069	Pivec, Franci	COBISS v nacionalnem in evropskem poročilu o kulturni p...	1997		siv - slove
28	298517	Pivec, Franci	Copyright - konferenca WIPO / Franci Pivec	1997		siv - slove
29	298572	Pivec, Franci	Institut informacijskih znanosti (IZUM) za vstop Slovenije v ...	1997		siv - slove
30	287263	Pivec, Franci	Knjiga in računalnik / Franci Pivec	1997		siv - slove
31	289557	Pivec, Franci	Konferenca COBISS '97 / Franci Pivec	1997		siv - slove
32	291861	Pivec, Franci	Konferenca COBISS 1997 / Franci Pivec	1997		siv - slove
33	267541	Pivec, Franci	Ni strahu, da bi dejavnosti zaspale / Franci Pivec ; Janez C...	1997		siv - slove
34	291349	Pivec, Franci	Odrpito pismo Mauriceu Lineu / Franci Pivec	1997		siv - slove
35	317717	Pivec, Franci	Slovenski informacijskih poklicih / Franci Pivec	1997		siv - slove
36	292117	Pivec, Franci	Zahvale najzaslužnejšim ob jubileju sistema COBISS / Fra...	1997		siv - slove
37	316693	Pivec, Franci	15. svetovni računalniški kongres : (Dunaj - Budimpešta, o...	1998		siv - slove
38	456726	Pivec, Franci	COBISS 1998 / Franci Pivec	1998		siv - slove

Slika 4-1: Pretraživač

Pretraživač možemo otvoriti u brauzeru, interfejsu za katalogizaciju ili drugde, ako postupak koji izvodimo zahteva pretraživanje bibliografskih zapisa.

Pomoću zahteva za pretraživanje u pretraživaču možemo potražiti bibliografske zapise koji postoje u lokalnoj bazi podataka ili COBIB-u.

Postupak

Polazimo iz interfejsa za katalogizaciju (v. pogl. 3).

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

Savet:

Pretraživač najbrže otvaramo ako pritisnemo tipku <F3> ili ako kliknemo ikonu .

2. Po potrebi, promenimo način pretraživanja klikom na dugme **Komandno pretraživanje** ili **Izorno pretraživanje**.
3. Odredimo zahtev za pretraživanje (v. pogl. 4.1–4.3).

Zahtev za pretraživanje možemo odrediti i tako što u polju "Upiti" iz padajućeg spiska izaberemo odgovarajući upit koji smo pre toga pohranili (v. pogl. 4.5). Pri tom se zahtev za pretraživanje, koji čini izabrani upit, prenosi u polja za pretraživanje.

Savet:

Prilikom oblikovanja zahteva za pretraživanje, možemo skratiti postupak tako što zahtev za pretraživanje najpre sastavimo pomoću polja za pretraživanje u izbornom načinu pretraživanja i zatim kliknemo dugme . Nakon klika na to dugme program zamenjuje način pretraživanja iz izbornog u komandno, te pretvara uneti zahtev za pretraživanje u odgovarajuću strukturu za pretraživanje (pojmovima za pretraživanje dodati su prefiksi i sufiksi koji su povezani logičkim i kontekstnim operatorima). Zatim, zahtev za pretraživanje, po potrebi, dopunimo ili ga na neki drugi način preoblikujemo, pre nego što izvedemo pretraživanje.

4. Možemo da izaberemo način sortiranja rezultata pretraživanja po određenom atributu. Ako označimo okvir za aktiviranje kod "Opadajuće", svi rezultati pretraživanja biće sortirani opadajuće po izabranom atributu.
5. Kliknemo dugme **Pretraži**.
Aktivira se pretraživanje u lokalnoj bazi podataka.
Nakon zaključenog pretraživanja, u donjem delu prozora pretraživača ispisuju se rezultati pretraživanja.
6. Kod "Prikaz rezultata pretraživanja" izaberemo vrstu prikaza rezultata pretraživanja (v. pogl. 4.6).

7. Ako označimo polje za potvrdu kod "Prelom reda", ispisuju se rezultati pretraživanja s prelomom teksta (tekst je ispisan nadole i u celini). Ako polje za potvrdu očistimo, rezultati pretraživanja se ispisuju bez preloma teksta (tekst je ispisan udesno i samo u širini stupca).
8. Kada program pronađe više od 10 bibliografskih zapisa, koji odgovaraju navedenim zahtevima za pretraživanje, u rezultate pretraživanja prenosi se samo prvih 10 rezultata. Prenos sledećih 200 bibliografskih zapisa u rezultate pretraživanja aktiviramo klikom na dugme **Sledećih 200**.
9. Prikazane rezultate pretraživanja naknadno možemo da uredimo: podatke sortiramo prema različitim kriterijumima, promenimo redosled stubaca ili promenimo širinu stupca. Možemo urediti samo one rezultate pretraživanja koji su stvarno prikazani u donjem delu prozora pretraživača.

Podatke *sortiramo* tako što kliknemo naziv stupca. Podaci se sortiraju u rastućem ili opadajućem redosledu, pri čemu se brojevi pojavljuju ispred simbola, a zatim slede slova.

Redosled stubaca *menjamo* tako što kursorom miša pokažemo na naziv stupca, pritisnemo levo dugme miša i stubac povučemo ulevo ili udesno.

Širinu stupca *menjamo* tako što kursorom miša pokažemo na jednu od ivica stupca, pritisnemo levo dugme miša i ivicu povučemo ulevo ili udesno.

Savet:

Ako rezultate pretraživanja, koji su prikazani u donjem delu pretraživača, želimo da upotrebimo za dalju obradu, možemo da ih *kopiramo* u excelovu datoteku. Kliknemo bibliografski zapis u rezultatima pretraživanja te kombinacijom tipki <Ctrl> + <C> i <Ctrl> + <V> prenesemo spisak na izabrano mesto u excelovoj datoteci.

10. Rezultate pretraživanja, koji su stvarno prikazani u donjem delu pretraživača, možemo da *kopiramo* u excelovu datoteku. Kliknemo bibliografski zapis u rezultatima pretraživanja i pritiskom na tipke <Ctrl> + <C> kopiramo spisak u spremište. Iz spremišta, tipkama <Ctrl> + <V>, spisak zalepimo na izabrano mesto u excelovoj datoteci.
11. Nakon pretraživanja, u rezultatima pretraživanja možemo označiti određeni bibliografski zapis ili više zapisa istovremeno i preneti ih u spremište zapisa tako što ih najpre označimo i zatim kliknemo dugme **Izaberi**.

Veći broj bibliografskih zapisa istovremeno možemo označiti na sledeće načine:

- ako su zapisi na spisku ispisani jedan za drugim
 - kliknemo prvi zapis
 - pritisnemo i držimo tipku <Shift>
 - kliknemo poslednji željeni zapis
 - spustimo tipku <Shift>
- ili
- kursorom miša pokažemo na prvi zapis

- pritisnemo levo dugme miša i povučemo do poslednjeg željenog zapisa
- ako zapisi na spisku nisu ispisani jedan za drugim
 - pritisnemo i držimo tipku <Ctrl>
 - kliknemo svaki zapis ponaosob
 - spustimo tipku <Ctrl>

Savet:

Bibliografski zapis najbrže prenosimo u spremište zapisa ako ga kliknemo dva puta.

12. Jedan ili više bibliografskih zapisa iz rezultata pretraživanja pregledamo tako što ih označimo i kliknemo dugme **Pokaži**.
Otvora se prikazivač bibliografskog zapisa (v. pogl. 5).
13. Upisane zahteve za pretraživanje i rezultate pretraživanja brišemo klikom na dugme **Novo pretraživanje**.
14. Ako želimo da ponovimo poslednje pretraživanje, odnosno da ponovo proverimo rezultate pretraživanja, moramo da kliknemo dugme **Poslednje pretraživanje**.
15. Pretraživanje u COBIB-u aktiviramo klikom na dugme **COBIB.XX**.
Izvodi se pretraživanje sa istim zahtevom za pretraživanje kao u lokalnoj bazi podataka.
Ponovno pretraživanje u lokalnoj bazi podataka aktiviramo klikom na dugme <**Akronim lokalne baze podataka**>.
16. Za izlaz iz pretraživača bez izbora zapisa kliknemo dugme **Zatvori**.

Mogućnosti ...

Pretraživač možemo otvoriti i u brauzeru tako što najpre izaberemo klasu **Bibliografski zapis** i zatim metodu **Klasa / Pretraži**.

Potpoglavja:

- Izorno pretraživanje
- Komandno pretraživanje
- Skeniranje
- Pregled pojmova
- Pohranjivanje upita
- Izbor prikaza rezultata pretraživanja

4.1.3 Dodatni operatori

Zahteve za pretraživanje dodatno možemo da limitiramo upotrebom dodatnih operatora.

- EMPTY

Operator EMPTY određuje da u rezultatima pretraživanja nema zapisa koji sadrže atribut po kojem smo limitirali izabrano polje za pretraživanje.

Primer:

Kod "Autor – osoba" izaberemo operator EMPTY.

Rezultat pretraživanja su zapisi koji ne sadrže polja 700, 701 i 702.

Upozorenje:

Ako kod polja za pretraživanje izaberemo operator EMPTY, onemogućen je unos zahteva za pretraživanje u polje za unos.

- NOT

Operator NOT određuje da u rezultatima pretraživanja postoje zapisi koji ne sadrže vrednost koju upisujemo u polje za unos kod izabranog polja za pretraživanje.

Primer:

Kod "Jezik" izaberemo operator NOT i upišemo *s/v*.

Rezultat pretraživanja su zapisi koji u potpolju 101a ne sadrže kod za slovenački jezik.

- NOTEMPTY

Operator NOTEMPTY određuje da su u rezultatima pretraživanja zapisi koji sigurno sadrže atribut po kojem smo limitirali izabrano polje za pretraživanje.

Primer:

Kod "Zbirka" izaberemo operator NOTEMPTY.

Rezultat pretraživanja su zapisi koji sadrže podatak o knjižnoj zbirci.

Upozorenje:

Ako kod polja za pretraživanje izaberemo operator NOTEMPTY, onemogućen je unos zahteva za pretraživanje u polje za unos.

Upozorenje:

Prilikom izvođenja pretraživanja, prednost imaju operatori NOT, EMPTY i NOTEMPTY, a zatim operatori AND i OR. Ako kombinujemo poslednja dva operatora, pretraživanje se izvodi po redosledu kojim su operatori upisani (ako se operator OR nalazi ispred operatora AND, prednosti ima OR).

Primer:

Kod "Zbirka" izaberemo operator EMPTY, a kod "Izdavač" upišemo *Beletrina*. Između jednog i drugog polja za pretraživanje upotrebimo operator AND.

Rezultat pretraživanja su zapisi za publikacije Beletrine bez podatka o knjižnoj zbirci.

4.1.4 Limitiranje

Limitiranje je postupak kojim ograničavamo pretraživanje po vrsti bibliografskog izvora ili po pismu. Oba podatka su kodirana.

Postupak

1. Kod "Limitiranje" kliknemo ikonu .

Otvora se prozor **Limitiranje** u kojem iz spiska izaberemo odgovarajuću vrednost po kojoj želimo da ograničimo pretraživanje.

Mogućnosti ...

U polje za unos zahteva za pretraživanje kod "Limitiranje" možemo da upišemo i jedan ili više sufiksa po kojima želimo da limitiramo pretraživanje. Sufikse odvajamo zarezom (razmak ne unosimo).

Primer:

Ako želimo da potražimo sve članke koje je 2005. godine napisao Mitja Novak, kod "Autor – osoba" upišemo *Novak, Mitja**, kod "Godina izdavanja" *2005* i zahteve za pretraživanje povežemo operatorom AND, a kod "Limitiranje" iz šifrnika izaberemo vrstu bibliografskog izvora *ART* koja važi za članke.

Primer:

Kod "Limitiranje" upišemo npr. *BMA,MON*.

U rezultatima pretraživanja su zapisi za knjige koji u potpolju 001b sadrže kod "*a*" – *tekstualna građa, štampana*, koji ne sadrže potpolje 130a i u potpolju 001c sadrže kod "*m*" – *monografska publikacija*.

- Skraćivanje zahteva za pretraživanje

Zahtev za pretraživanje možemo skratiti na početku, u sredini ili na kraju znacima "%" ili "*". Znak "%" zamenjuje jedan znak (u nizu može biti više znakova "%"), a znak "*" zamenjuje proizvoljan niz znakova.

4.2.1 Logički operatori

Zahtevi za pretraživanje mogu se dodatno ograničiti ili proširiti logičkim operatorima. Moramo koristiti logičke operatore na engleskom.

- AND – logički I

Rezultat pretraživanja su zapisi koji sadrže prvi *i* drugi pojam, odnosno *sve* pojmove koje smo povezali sa operatorom AND.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *planinarstvo AND udžbenik*

Na taj način po ključnim rečima pretražimo zapise sa obe ključne reči, *planinarstvo* i *udžbenik*. Iste rezultate bismo dobili, ako bismo ključne reči upisali odvojeno s razmakom i bez operatora, tj. *planinarstvo udžbenik*.

- OR – logički ILI

Rezultat pretraživanja su zapisi koji sadrže **bar jedan** od navedenih pojmova za pretraživanje.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *CO=(cze OR svk)*

Na taj način pretražimo zapise za publikacije koje su izdate u *Češkoj* ili *Slovačkoj*.

- NOT – logička negacija

Rezultat pretraživanja su zapisi koji sadrže prvi pojam, a **ne sadrže** pojam koji sledi nakon operatora NOT.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *novinarstvo NOT televizij**

Na taj način pretražimo zapise koji sadrže reč *novinarstvo*, a ne i *televizij**.

4.2.2 Kontekstni operatori

Kontekstni operatori koji određuju relativnu blizinu između pojmova za pretraživanje i koji su dati na engleskom jeziku. Koristimo ih za pretraživanje po podacima iz osnovnog indeksa (v. dodatak A.1.1).

- (N) – NEAR

Operator NEAR iziskuje da oba pojma za pretraživanje nastupaju zajedno, s tim što mogu biti u proizvoljnom redosledu.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *rudolf (N) maister*

Rezultat pretraživanja su zapisi koji sadrže sintagmu *Rudolf Maister* ili *Maister Rudolf*.

Operator (nN) određuje da oba pojma za pretraživanje nastopaju u proizvoljnom redosledu, a između njih se može pojaviti najviše "n" reči.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *cost (1N) benefit*

U rezultatima pretraživanja su zapisi koji sadrže *cost to benefit*, *benefit to cost*, *cost-benefit*, *cost/benefit* itd.

Upozorenje:

Operator NEAR ne može se koristiti u kombinaciji sa skraćivanjem s leve strane.

4.2.3 Pretraživanje po periodu

Ovaj način se najčešće koristi za pretraživanje po periodu koji je limitiran godinama ili drugim numeričkim podacima.

Postupak

1. Po periodu pretražujemo tako što najpre upišemo nižu vrednost, zatim dvotačku i na kraju višu vrednost.

Primer:

Kod "Zahtev za pretraživanje" upišemo npr. *PY=2000:2005*

Rezultat pretraživanja su zapisi za publikacije s godinama izdavanja od *2000* do *2005*.

6.7 DRUGE MOGUĆNOSTI ZA RAD U SPREMIŠTU

U spremištu zapisa imamo mogućnost da zapis i osvežimo, da ga prikažemo u standardnom formatu, da ga odštampamo, proverimo u kojim se lokalnim bazama podataka nalazi i kakvo je stanje fonda u COBISS+. Takođe možemo da proverimo da li je zapis eventualni duplikat postojećeg zapisa. Kada izaberemo zapis iz COBIB-a, možemo da proverimo i ispišemo i njegove arhivske verzije.

6.7.1 Osvežavanje zapisa

Zapis u spremištu možemo uskladiti sa stanjem u bazi podataka. Stanje se razlikuje ako je zapis, koji smo upisali u spremište, neko naknadno dopunio i ponovo pohranio u bazu podataka.

Postupak

1. Označimo zapis koji želimo da osvežimo.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Osveži zapis**.

Radni zapis ne možemo da prekrijemo s trenutnim stanjem u bazi podataka.

6.7.2 Promena prikaza

U spremištu zapisa možemo prikazati zapis u standardnom ili u COMARC formatu.

Postupak

1. Potražimo i izaberemo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Prikaži u standardnom formatu**.

Sa standardnog na COMARC format prelazimo tako što izaberemo metodu **Spremište / Prikaži u COMARC formatu**. Radni zapis se pokazuje u COMARC formatu odmah kada u zapisu iz editora izaberemo neko polje.

6.7.3 Štampanje zapisa

Zapis, koji se nalazi u spremištu zapisa, možemo da odštampamo u COMARC ili u standardnom formatu.

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Odštampaj zapis**.

Zapis možemo da odštampamo u standardnom formatu ako smo izabrali metodu **Spremište / Prikaži u standardnom formatu**.

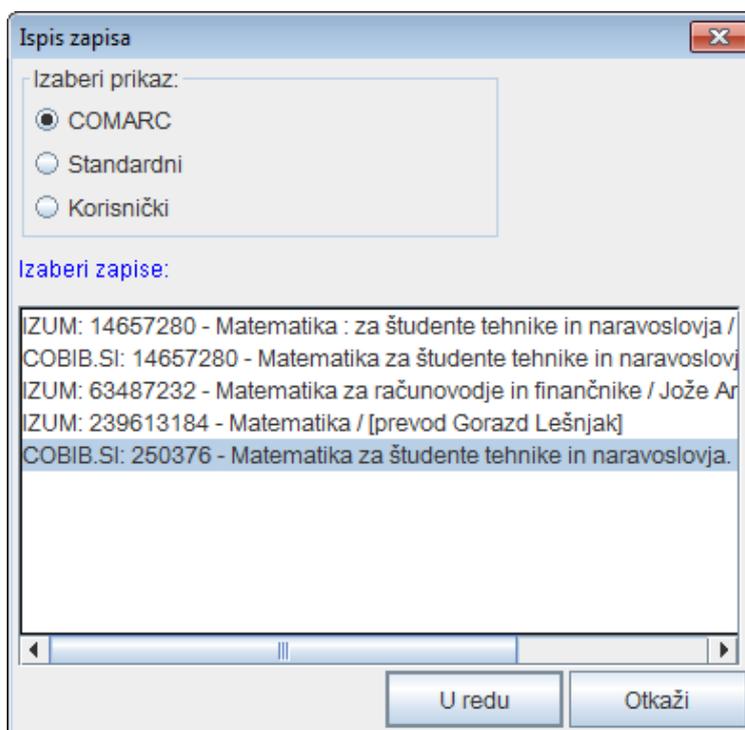
6.7.4 Štampanje više zapisa istovremeno

Ako se u spremištu nalazi više zapisa, možemo ih odštampati istovremeno.

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Pripremi zapise za ispis**.

Otvora se prozor **Ispis zapisa**.

Slika 6.7-1: Prozor Ispis zapisa

3. Kod "Izaberi prikaz" izaberemo prikaz u kojem ćemo ispisati zapise:
 - *MARC* za ispis u COMARC formatu
 - *Standardni* za ispis u standardnom formatu
 - *Korisnički* za ispis u obliku spiska atributa

Upozorenje:

Pojedine biblioteke mogu da imaju uključen i dodatni prikaz, npr. prikaz CIP.

4. Kod "Izaberi zapise" označimo jedan ili više zapisa (v. korak 10 kod postupka u pogl. 4).

5. Kliknemo dugme **U redu**.

Otvora se prozor **Ispis zapisa** u kojem su prikazani izabrani zapisi u izabranom prikazu ispisa.

6. Kliknemo dugme **Ispis**.

6.7.5 Isključivanje podataka

Za potrebe bibliografija, koje biblioteke ispisuju na osnovu podataka u lokalnoj bazi podataka, iz zapisa se mogu isključiti neka polja s podacima koji su, doduše, pravilni, ali nisu značajni za bibliografiju. Tu opciju možemo koristiti samo u slučaju zapisa koje je biblioteka preuzela iz COBIB-a i koji sadrže više podataka nego što je to potrebno za ispis bibliografije.

Upozorenje:

Mogućnost isključivanja podataka iz bibliografija, koje se ispisuju iz lokalnih baza podataka, imaju samo one biblioteke koje su tu mogućnost posebno tražile.

Postupak

1. Potražimo i označimo zapis.
2. Izaberemo metodu **Spremište / Isključi iz lokalne/nacionalne bibliografije**.

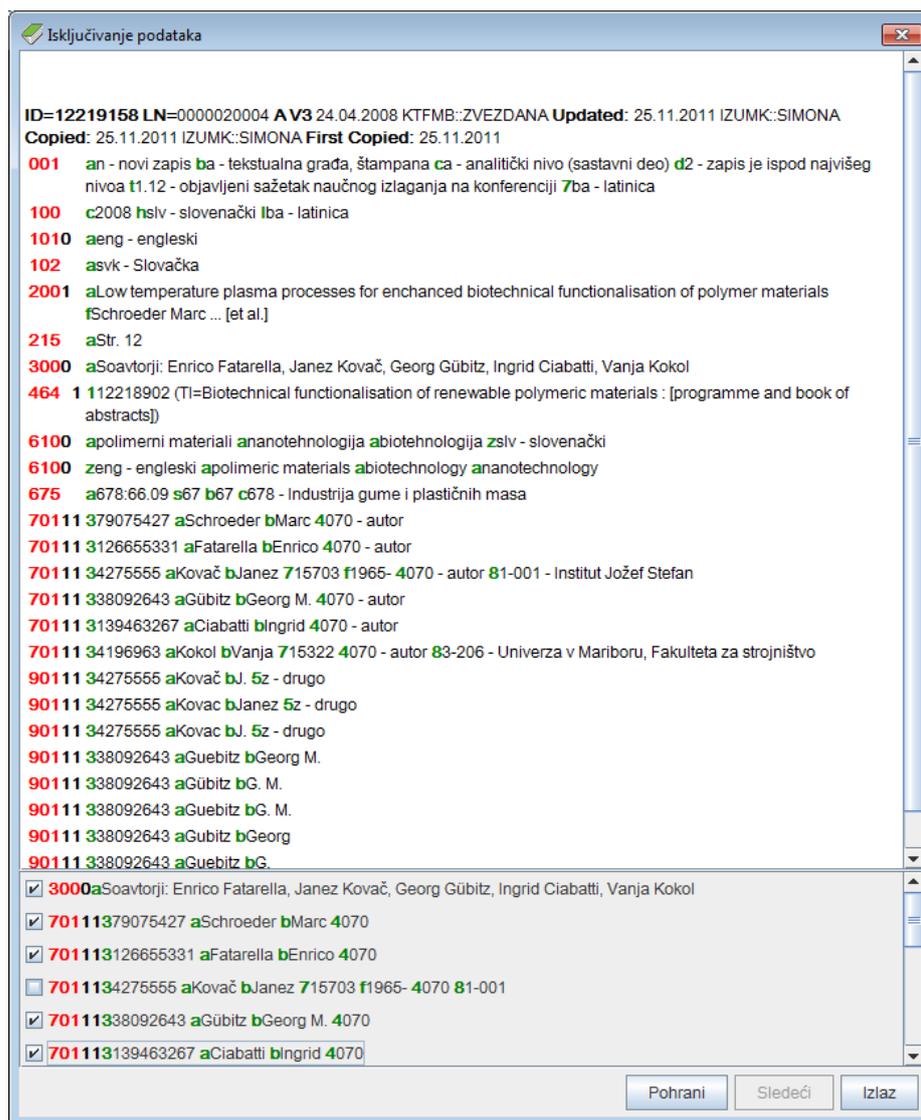
Upozorenje:

*Metoda **Spremište / Isključi iz lokalne/nacionalne bibliografije** aktivna je kada je u editor učitana zapis iz lokalne baze podataka koji je kreiran ili redigovan u segmentu COBISS3/Katalogizacija.*

Otvora se prozor **Isključivanje podataka**. U gornjem delu prozora prikazan je izabran zapis u COMARC/B formatu, a u donjem delu prozora je spisak svih polja koja se mogu isključiti. Pored polja su i okviri za aktiviranje.

3. Ako želimo da isključimo neko od polja u određenom bibliografskom zapisu, najpre označimo okvir za aktiviranje kod odgovarajućeg polja, a zatim kliknemo dugme **Pohrani**.

Ispisuje se poruka da su podaci u označenim poljima isključeni.

Slika 6.7-2: Prozor Isključivanje podataka

4. Prozor zatvaramo klikom na dugme **Izlaz**.

Ako na taj način označen zapis kasnije ponovo učitamo u editor, polja, koja smo pre toga isključili iz ispisa bibliografije, oboje se **tirkizno**.

Mogućnosti ...

Metodom **Objekt / Isključi iz lokalne/nacionalne bibliografije**, u brauzeru možemo da isključimo podatke iz više bibliografskih zapisa istovremeno.

Druge specifičnosti pretraživanja u pretraživaču su:

Indeksi za pretraživanje

Spisak svih indeksa za pretraživanje, koji se koriste u komandnom pretraživanju u normativnoj bazi podataka CONOR, dat je u dodatku A.2.

Pretraživanje po dijakritičkim znacima

Polja za pristupne tačke su u dodatnom indeksu indeksirana sa svim dijakritičkim znacima, a u osnovnom indeksu takođe bez njih, slično kao druga polja. Zato, kada pretražujemo u dodatnom indeksu, uvek precizno moramo da unesemo i sve dijakritičke znake.

Primer:

Pretražujemo po imenu kompozitora Georga Friedricha Händla.

Ako u "Lično ime" upišemo *Händel, Georg Friedrich**, dobićemo jedan normativni zapis. Isti zahtev za pretraživanje bez upisanog dijakritičkog znaka neće dati nijedan rezultat. Zapis za Händla bez upisanog dijakritičkog znaka u zahtevu za pretraživanje možemo pronaći samo komandnim pretraživanjem, ako pretražujemo po osnovnom indeksu, tj. ako upišemo (*Handel and Georg and Friedrich*)/PN.

A.1.2.4 Podaci o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija)

Tabela A.1-6: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
PN= ¹⁵	Predmetna odrednica – lično ime	frazno	600abcdef, 960abcdef
CS=	Predmetna odrednica – naziv korporacije	frazno	601ab, 961ab
FN=	Predmetna odrednica – porodično ime	frazno	602a, 962a
TS=	Predmetna odrednica – naslov	frazno	605ai, 965ai
TN=	Tematska predmetna odrednica	frazno	606a, 966a
GN=	Geografska predmetna odrednica	frazno	607a, 967a
CH=	Vremenska predmetna odrednica	frazno	608a, 968a
FS=	Formalna predmetna odrednica	frazno	609a, 969a
DX=	Tematska pododrednica	frazno	600x–609x, 960x–969x
DY=	Geografska pododrednica	frazno	600y–609y, 960y–969y
DW=	Formalna pododrednica	frazno	600w–609w, 960w–969w
DZ=	Vremenska pododrednica	frazno	600z–609z, 960z–969z
DU=	Slobodno oblikovane predmetne odrednice	frazno	610az
SU=	Predmetne odrednice	frazno	600–610, 960–969 (sva potpolja)
DE= ¹⁶	Predmetne odrednice (kontrolisane)	frazno	600–609, 960–969 (sva potpolja)
GE=	Ključne reči – NUK	frazno	627a
DC=	UDK	frazno	675au
OC= ¹⁷	Druge klasifikacije	frazno	686a2

¹⁵ U vezi sa indeksiranjem polja 600 i 960 v. nap. 4.

¹⁶ Prefiksom DE= ne pretražujemo u samostalnom dodatnom indeksu, već u indeksima PN=, CS=, FN=, TS=, TN=, GN=, CH=, FS=, DX=, DY=, DW=, DZ=. Funkcija pregled pojmova je onemogućena.

¹⁷ Prva reč iz potpolja 6862 i sadržaj potpolja 686a indeksiraju se kao jedna fraza, dodat je samo razmak. Ako potpolje 6862 nije uneto, indeksira se samo sadržaj potpolja 686a, ispred kojeg su dodati "---" i razmak.

A.1.2.5 Kodirani podaci

Tabela A.1-7: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – kodirani podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AC= ¹⁸	Kod za vrstu autorstva	frazno	7004–7024, 7104–7124, 9104–9124
AS=	Šifra istraživača	frazno	7007–7027
CC=	Kod za vrstu sadržaja	frazno	105bc, 110d, 140d
CO=	Država/regija izdavanja	frazno	102ab
DT=	Bibliografski nivo	frazno	001c
FC=	Šifra ustanove/organizacije	frazno	7008–7028, 7108–7128
FQ=	Učestalost izlaženja	frazno	110b
FR= ¹⁹	Fizički oblik	frazno	001b, 115agk, 116ag, 117a, 124b,

			126a, 128a, 135ab
GP=	Kod zvanične publikacije	frazno	100f
IC=	Kod za ilustracije	frazno	105a, 140a
LA=	Jezik	frazno	101a
LC=	Kod za književni oblik	frazno	105fg, 140ef
LO=	Jezik originala	frazno	101c
MC=	Mikrooblici – kodovi	frazno	130a
RS= ²⁰	Status zapisa	frazno	001a, 998e
RT= ²¹	Vrsta zapisa	frazno	001b
SS=	Status kontinuiranog izvora	frazno	100b
TA=	Kod za predviđene korisnike	frazno	100e
TD=	Tipologija dokumenata/dela	frazno	001t
TY=	Vrsta kontinuiranog izvora	frazno	110a
UC=	UDK za pretraživanje	frazno	675c
UG=	UDK grupa	frazno	675b
US=	UDK statistika	frazno	675s
EA= ²²	E-pristup	frazno	0172, 856u

¹⁸ Prefikse za pretraživanje AU=, AC=, FC= i AS=, umesto operatorom AND možemo povezivati operatorom (W). Pri tom, prefikse moramo pisati u unapred navedenom redosledu. Ako prefiks AC= ili FC= izostavimo, upotrebimo operator (2W). Rezultat takvog pretraživanja su samo zapisi u kojima su traženi podaci u istom polju 7XX.

Primeri zahteva za pretraživanje:

AU=Kos, Vinko (W) AC=730*

Pretražujemo zapise u kojima je autor Vinko Kos naveden kao prevodilac.

AU=Rozman, Ivan (W) AC=991 (W) FC=3-2**

Pretražujemo zapise u kojima je Ivan Rozman naveden kao mentor na jednom od fakulteta Univerziteta u Mariboru.

AU=Rozman, Ivan (2W) FC=3-2**

Pretražujemo zapise u kojima je Ivan Rozman naveden kao autor na jednom od fakulteta Univerziteta u Mariboru.

AC=991 (2W) AS=08067

Pretražujemo zapise u kojima je istraživač sa šifrom 08067 naveden kao mentor.

Operator AND kod takvog pretraživanja često nije dovoljno precizan.

Primer zahteva za pretraživanje:

AU=Gradišnik, Branko AND AC=730*

Našli bismo knjige čiji je autor Branko Gradišnik i knjige drugih autora koje je Gradišnik preveo.

¹⁹ FR= uključuje kod za vrstu zapisa (**001b**) i kodove koji određuju pojedinu vrstu neknjižne građe:

- Potpolje **115g** (građa za video projekcije, film – fizički oblik): ispred sadržaja potpolja dodati su kodovi "g" (kod za video projekcije, filmsku i video građu u 001b) i "a" (kod za film u 115a) ili "b" (kod za video projekcije u 115a).

Primeri zahteva za pretraživanje:

FR=gac

Pretraživanje filmova u kaseti.

*FR=ga**

Pretraživanje filmova.

- Potpolje **115k** (video snimak – fizički oblik): ispred sadržaja potpolja dodati su kodovi "g" (kod za video projekcije, filmsku i video građu u 001b) i "c" (kod za video snimak u 115a).

Primer zahteva za pretraživanje:

FR=gcc

Pretraživanje video snimaka na video kaseti.

*FR=gc**

Pretraživanje video snimaka.

- Potpolje **116a** (grafika – posebna oznaka građe): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "k" (kod za grafiku u 001b).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=ke
Pretraživanje fotonegativa (kod "e").
- Potpolje **116g** (grafika – oznaka namene): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "k" (kod za grafiku u 001b).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=kae
Pretraživanje razglednica (kod "ae").
- Potpolje **117a** (trodimenzionalni proizvodi i predmeti – posebna oznaka građe): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "r" (kod za trodimenzionalne proizvode i predmete u 001b).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=raq
Pretraživanje igračaka (kod "aq").
- Potpolje **124b** (kartografska građa – oblik kartografske jedinice): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "e" (kod za štampanu kartografsku građu u 001b).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=ed
Pretraživanje geografskih karata (kod "d").
- Potpolje **126a** (zvučni snimci – oblik): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "i" (kod za nemuzičke zvučne snimke u 001b) ili "j" (kod za muzičke zvučne snimke u 001b).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=ja
Pretraživanje muzičkih izvođenja na gramofonskih pločama (kod "a").
- Potpolje **128a** (oblik kompozicije): ispred sadržaja potpolja dodat je kod iz potpolja 001b, i to "c" (štampane muzikalije), "d" (rukopisne muzikalije) ili "j" (muzički zvučni snimci).
Primeri zahteva za pretraživanje:
FR=cmr
Pretraživanje notnog zapisa za marš.
FR=jmr
Pretraživanje zvučnog zapisa za marš.
- Potpolje **135a** (elektronski izvori – tip): ispred sadržaja potpolja dodati su kod "l" (elektronski izvori) iz potpolja 001b i slovo "t" (tip).
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=ltl
Pretraživanje tekstualnih elektronskih izvora.
- Potpolje **135b** (elektronski izvori – fizički oblik): ispred sadržaja potpolja dodat je kod "l" (elektronski izvori) iz potpolja 001b.
Primer zahteva za pretraživanje:
FR=li
Pretraživanje online elektronskih izvora.

²⁰ Sa RS= indeksira se potpolje **001a**, ako je upisan kod "i", "p", "r" ili "d".

Primer zahteva za pretraživanje:

RS=p

Pretraživanje CIP-zapisa.

I potpolje **998e** (indikator nabavke) indeksira se sa RS=. Prefikse SI=, RS= i AM= možemo povezati sa operatorom (W). Pri tom, prefiksi moraju biti u navedenom redosledu. Ako izostavimo prefiks RS=, upotrebimo operator (2W). Rezultat takvog pretraživanja biće samo oni zapisi u kojima se traženi podaci nalaze u istom polju 998. To je posebno značajno za ustanove koje izveštavaju za druge ustanove.

Primer zahteva za pretraživanje:

RS=o

Pretraživanje trenutno naručenih serijskih publikacija. Prilikom pretraživanja sigla nije značajna kod lokalnih baza podataka onih ustanova koje ne izveštavaju za druge ustanove.

SI=50003 (W) RS=o (W) AM=a

Pretraživanje trenutno naručenih serijskih publikacija čiji je način nabavke kupovina u Centralnoj medicinskoj knjižnici (CMK) sa siglo 50003. Komanda je logična samo v lokalni bazi podataka CMK.

SI=50202 (W) RS=93

Pretraživanje deziderata za 1993. godinu u ustanovi sa siglom 50202. Komanda je logična samo u lokalnoj bazi podataka ustanove koja izveštava za tu ustanovu.

SI=50001 (2W) AM=a

Pretraživanje serijskih publikacija čiji je način nabavke kupovina u NUK-u (sigla 50001).

²¹ Sa RT= se indeksira potpolje **001b**.

Primer zahteva za pretraživanje:

RT=c

Pretraživanje štampanih muzikalija.

Sufiksom /BMA možemo ograničiti pretraživanje na zapise kod kojih je u potpolje 001b upisan kod "a" i potpolje 130a nije uneto.

Postoji i negacija prethodnog /NBM koja pretraživanje ograničava samo na neknjižnu građu.

Primer zahteva za pretraživanje:

AU=Cankar, Ivan/BMA*

²² Zahtevom za pretraživanje *EA=1* pretraživanje ograničavamo na zapise za izvore koji imaju samo e-pristup (postoji potpolje 0172 s vrednošću "doi" ili postoji potpolje 856u s vrednošću drugog indikatora 0 – *Elektronski izvor* ili 1 – *Elektronska verzija*).

A.1.2.6 Podaci o stanju fonda

Tabela A.1-8: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o stanju fonda

Prefiks	Značenje	Pretraž	Potpolja
AM= ²³	Način nabavke	frazno	998v
CN=	Broj za pozajmicu	frazno	9969, 9979
DA=	Datum inventarisanja	frazno	996o, 997o
DS= ²⁴	Primalac za poklon ili razmenu	frazno	9968, 9978
FI=	Finansijer	frazno	9964, 9974
IN=	Inventarski broj	frazno	996f, 997f
IR=	Inventarske napomene	rečima	996r, 997r
LI=	Stepen dostupnosti	frazno	996p, 997p
ND= ²⁵	Broj i datum (računa ...)	frazno	996xyz017, 997xyz017
SD=	Datum statusa	frazno	996t, 997t
SG= ²⁶	Signatura	frazno	996d, 997d, 998d
SI= ²⁷	Sigla	frazno	998b
SR=	Dobavljač	frazno	9962, 9972
ST=	Status	frazno	996q, 997q
TM= ²⁸	Preusmeravanje građe	frazno	996e, 997e
DP= ²⁹	Odeljenja	frazno	996de, 997de
NH=	Zapisi bez podataka o fondu	rečima	---

²³ Za povezivanje prefiksa AM= s prefiksima SI= i RS= v. nap. 20.

²⁴ Možemo pretraživati po elementu 3 – *naziv institucije* ili po elementu 4 – *datum slanja*. Nakon prefiksa DS= upišemo oznaku elementa i zatim pojam za pretraživanje.

Primeri zahteva za pretraživanje:

*DS=3British Library**

*DS=4199306**

- ²⁵ Možemo pretraživati po elementima potpolja 996/997x (*b – broj narudžbine, X – napomena narudžbine*), 996/997y (*g – broj dobavnice/spiska, h – datum dobavnice/spiska*), 996/997z (*j – broj reklamacije, k – datum reklamacije, Z – napomena reklamacije*), 996/9970 (*S – broj predračuna, G – datum predračuna, C – cena predračuna*), 996/9971 (*m – broj računa, q – datum računa*) i 996/9977 (*1 – broj računa, 2 – datum računa*). Nakon prefiksa ND= upišemo oznaku elementa i zatim pojam za pretraživanje.

Primeri zahteva za pretraživanje:

*ND=jREKLAMAC**

*ND=k199309**

*ND=mRp 101**

- ²⁶ Pretraživanje po signaturi:

- Pretraživanje po celoj signaturi (kao što je upisana u potpolje 996/997d).

Primer zahteva za pretraživanje:

*SG=f2\n113780\s2002**

- Pretraživanje po elementima za postavku po područjima (*i – interna oznaka, u – UDK slobodan pristup, a – ABC i druge oznake – I. deo*). Nakon prefiksa SG= upišemo oznaku elementa i zatim pojam za pretraživanje.

Primeri zahteva za pretraživanje:

SG=iST

*SG=u681.3**

SG=aCANKAR, I.

- Pretraživanje po elementima za postavku po tekućem broju. Elementi *n – tekući broj, f – format i l – oznaka podlokacije u signaturi* udruženi su u frazu za pretraživanje tako da nakon elementa *n* sledi razmak, zatim element *f*, zarez i element *l*. Prilikom pretraživanja tekući broj mora da sadrži sedam mesta, tako da ga, po potrebi, dopunimo početnim nulama. Oznaku elementa ne upisujemo.

Primeri zahteva za pretraživanje:

*SG=0123210**

*SG=0034025 2**

SG=003425 3,A

- Pretraživanje signature iz potpolja 998d. Unosi se u nestrukturisanom obliku, te se zato može pretraživati samo po celoj signaturi. Nakon prefiksa SG= upišemo slovo *c* i zatim pojam za pretraživanje.

Primer zahteva za pretraživanje:

*SG=cTP Byte**

- ²⁷ Za povezivanje prefiksa SI= s prefiksima RS= i AM= v. nap. 20.

- ²⁸ Možemo pretraživati po elementu *E – oznaka podlokacije* ili po elementu *D – datum preusmeravanja građe*. Nakon prefiksa TM= upišemo oznaku elementa i zatim pojam za pretraživanje.

Primeri zahteva za pretraživanje:

TM=EPo

*TM=D199306**

- ²⁹ Sa DP= indeksira se redni broj podlokacije koja je određena u lokalnom šifarniku.

Primer zahteva za pretraživanje:

DP=08

Pretraživanje građe, kod koje bar 1 primerak ima oznaku podlokacije koja pripada odeljenju 08.

A.1.3 Sufiksi za limitiranje pretraživanja

U tabeli je prikazan spisak sufiksa kojima dodatno limitiramo pretraživanje.

Tabela A.1-9: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u bibliografskim bazama podataka

Sufiks	Značenje	Potpolja
/MON	Monografske publikacije	001c = "m"
/SER	Serijske publikacije	001c = "s"
/ART	Sastavni delovi (članci ...)	001c = "a"
/BMA	Knjižna građa	001b = "a" i 130a ne postoji
/NOMON	Sva građa bez monografskih publ.	
/NOSER	Sva građa bez serijskih publ.	
/NOART	Sva građa bez sastavnih delova	
/NBM	Neknjižna građa	
/godina	Godina izdavanja	100cd, 210dh
/LAT	Latinica	100l = "ba"
/CIR	Ćirilica	100l = "c*" ili 100l = "oc"

A.3 NORMATIVNA BAZA PODATAKA SGC

A.3.1 Osnovni indeks

Po celom osnovnom indeksu je može se pretraživati bez navođenja sufiksa za pretraživanje ili s prefiksom KW=.

U tabeli je prikazan spisak sufiksa za limitiranje pretraživanja samo po određenim poljima osnovnog indeksa.

Tabela A.3-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka SGC

Sufiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
/AT ¹	Ime/naslov	rečima	240at, 440atjxyz, 740at
/CB ¹	Naziv korporacije	rečima	210abcdefgh, 410abcdefghjx, 710abcdefgh
/DJ	Formalna potpodela	rečima	2XXj, 4XXj, 7XXj
/DX	Opšta potpodela	rečima	2XXx, 4XXx, 7XXx
/DY	Geografska potpodela	rečima	2XXy, 4XXy, 7XXy
/DZ	Hronološka potpodela	rečima	2XXz, 4XXz, 7XXz
/ET ¹	Ime/dogovoreni naslov	rečima	243afilnt, 443afilntjxyz, 743afilnt
/FN ¹	Porodično ime	rečima	220acf, 420acfjxyz, 720acf
/GN ¹	Geografski naziv	rečima	215axz, 415ajxyz, 715axz
/NS	Nepovezana srodna pristupna tačka	rečima	950a3
/NT	Napomene	rečima	300a, 305ab, 310ab, 320a, 330a, 340a, 356a, 820a, 830a
/PN ¹	Lično ime	rečima	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf
/SE	Normativna pristupna tačka na engleskom jeziku	rečima	700abcdf, 710abcdefgh, 715axz, 720acf, 730abhiklmnqrsuw, 740at, 743afilnt, 750axy
/SF ²	Pristupna tačka iz drugog sistema	rečima	400abcdfgjxyz3, 410abcdefghjx3, 415ajxyz3, 420acfjxyz3, 430abhiklmnqrsuwjxyz3, 440atjxyz3, 443afilntjxyz3, 450ajxyz3
/SH	Normativna pristupna tačka	frazno	200abcdf, 210abcdefgh, 215axz, 220acf, 230abhiklmnqrsuw, 240at, 243abctfiln, 250axy
/SU ¹	Pristupna tačka	rečima	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf, 210abcdefgh, 410abcdefghjx, 710abcdefgh,

¹ Sufiksima /AT, /CB, /ET, /FN, /GN, /PN, /SU, /TN, /UT ograničavamo se samo na polja 4XX koja ne sadrže potpolje 2.

² Sufiksom /SF ograničavamo se samo na polja 4XX koja sadrže potpolje 2.

			215axz, 415ajxyz, 715axz, 220acf, 420acfxyz, 720acf, 230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw, 240at, 440atjxyz, 740at, 243afilnt, 443afilntjxyz, 743afilnt, 250axy, 450ajxyz, 750axy
/TN ¹	Tematska predmetna oznaka	rečima	250axy, 450ajxyz, 750axy
/UT ¹	Naslov	rečima	230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw

A.3.2 Dodatni indeksi

U tabelama se nalazi spisak prefiksa koji omogućuju pretraživanje po dodatnim indeksima.

A.3.2.1 Podaci o zapisu

Tabela A.3-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – podaci o zapisu

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
CR=	Kreator zapisa	frazno	---
DM=	Datum kreiranja	frazno	---
DR=	Datum poslednjeg ažuriranja	frazno	---
ID=	Identifikacioni broj zapisa	frazno	---
RE=	Poslednji redaktor zapisa	frazno	---

A.3.2.2 Normativni podaci

Tabela A.3-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – normativni podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AT= ³	Ime/naslov	frazno	240at, 440atjxyz, 740at
CB= ³	Naziv korporacije	frazno	210abcdefgh, 410abcdefghjx, 710abcdefgh
DJ=	Formalna potpodela	frazno	2XXj, 4XXj, 7XXj
DX=	Opšta potpodela	frazno	2XXx, 4XXx, 7XXx
DY=	Geografska potpodela	frazno	2XXy, 4XXy, 7XXy

³ Prefiksima AT=, CB=, ET=, FN=, GN=, PN=, SU=, TN=, UT= indeksiraju se samo polja 4XX koja ne sadrže potpolja 2. Potpolja pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza i u redosledu u kojem se pojavljuju u bazi. Zato se preporučuje da, prilikom pretraživanja, izraz za pretraživanje skraćujemo znakom "*". Pristupne tačke indeksirane su sa svim dijakritičkim znacima koji su upisani. Zbog toga, pretraživanje bez dijakritičkih znakova ne daje rezultate.

DZ=	Hronološka potpodela	frazno	2XXz, 4XXz, 7XXz
ET= ³	Ime/dogovoreni naslov	frazno	243afilnt, 443afilntjxyz, 743afilnt
FN= ³	Porodično ime	frazno	220acf, 420acfjxyz, 720acf
GN= ³	Geografski naziv	frazno	215axz, 415ajxyz, 715axz
NS=	Nepovezana srodna pristupna tačka	frazno	950a3
OS=	Kontrolni brojevi iz drugih sistema	frazno	035a, 4XX3
PN= ³	Lično ime	frazno	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf
SE= ⁴	Normativna pristupna tačka na engleskom jeziku	frazno	700abcdf, 710abcdefgh, 715axz, 720acf, 730abhiklmnqrsuw, 740at, 743afilnt, 750axy
SF= ⁵	Pristupna tačka iz drugog sistema	frazno	400abcdfgjxyz, 410abcdefghjx, 415ajxyz, 420acfjxyz, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 440atjxyz, 443afilntjxyz, 450ajxyz, 4XX3
SH=	Normativna pristupna tačka	frazno	200abcdf, 210abcdefgh, 215axz, 220acf, 230abhiklmnqrsuw, 240at, 243abctfiln, 250axy
SU= ³	Pristupna tačka	frazno	200abcdf, 400abcdfgjxyz, 700abcdf, 210abcdefgh, 410abcdefghjx, 710abcdefgh, 215axz, 415ajxyz, 715axz, 220acf, 420acfjxyz, 720acf, 230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw, 240at, 440atjxyz, 740at, 243afilnt, 443afilntjxyz, 743afilnt, 250axy, 450ajxyz, 750axy
TN= ³	Tematska predmetna oznaka	frazno	250axy, 450ajxyz, 750axy
UT= ³	Naslov	frazno	230abhiklmnqrsuw, 430abhiklmnqrsuwjxyz, 730abhiklmnqrsuw

A.3.2.3 Identifikacioni podaci

Tabela A.3-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – identifikacioni podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AR=	Broj srodnog normativnog zapisa	frazno	5XX3
BI=	Oznake zapisa	rečima	992b
FA= ⁶	Broj zapisa za širi izraz	frazno	5XX3

⁴ Potpolja pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza i u istom redosledu u kojem nastupaju u bazi.

⁵ Prefiksom SF= indeksiraju se samo polja 4XX koja sadrže potpolje 2. Potpolja pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza i u redosledu u kojem se pojavljuju u bazi. Izuzetak je potpolje 3 koje je indeksirano kao samostalna fraza.

⁶ Prefiksom FA= indeksiraju se potpolja 3 onih polja 5XX koja u potpolju 5 sadrže kod "g".

A.3.2.4 Kodirani podaci

Tabela A.3-5: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – kodirani podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
GA=	Kod za geografsko područje	frazno	160ab
LA=	Jezik kojim se koristi osoba/korporacija	frazno	101a
NA=	Nacionalnost	frazno	102ab
RS=	Status zapisa	frazno	001a
SS=	Kod sistema	frazno	4XX2, 7XX2
UC=	UDK	frazno	675a

A.3.3 Sufiksi za limitiranje pretraživanja

U tabeli je prikazan spisak sufiksa kojima dodatno limitiramo pretraživanje.

Tabela A.3-6: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC

Sufiks	Značenje	Potpolja
/AR	Normativni zapis	001b = "x"
/CBR	Zapis za naziv korporacije	001c = "b"
/ETR	Zapis za ime/dogovoreni naslov	001c = "i"
/FNR	Zapis za porodično ime	001c = "e"
/GER	Opšti tumačni zapis	001b = "z"
/GNR	Zapis za geografski naziv	001c = "c"
/NTR	Zapis za ime/naslov	001c = "h"
/PNR	Zapis za lično ime	001c = "a"
/RR	Uputni zapis	001b = "y"
/TNR	Zapis za tematsku predmetnu oznaku	001c = "j"
/UTR	Zapis za naslov	001c = "f"

B.3 **NORMATIVNA BAZA PODATAKA SGC**

U dodatku su nabrojane poruke koje upozoravaju na greške prilikom unosa u normativnu bazu podataka SGC.

U dodatku su nabrojane programske poruke koje upozoravaju na:

- neuvažavanje definisanih osnovnih karakteristika polja i potpolja
- druge greške do kojih dolazi prilikom unosa u potpolja
- greške koje se obično odnose na nepravilnu kombinaciju više podataka i koje se konstatuju prilikom pohranjivanja zapisa

Svaki odeljak u dodatku sastavljen je od dva dela. U prvom delu, po abecedi su uređene programske poruke. Pored poruka, napisani su brojevi koji se odnose na kontrole u tabeli. U drugom delu je tabela u kojoj su detaljno opisane kontrole koje se izvode.

B.3.1 **Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja**

Poruke, koje upozoravaju na greške u odnosu na osnovne karakteristike polja i potpolja, iste su kao poruke koje se ispisuju u bibliografskoj bazi podataka i koje su opisane u dodatku *B.1.1*.

B.3.2 **Kontrole prilikom unosa u potpolje**

Poruke, koje se ispisuju, upozoravaju na greške prilikom unosa u potpolje.

- Pogrešan broj. [2]
- Pogrešan datum. [1]

Tabela B.3-1: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom unosa u potpolje

	Polje	Greška	Opis
1.	801c, 835d, 836d, 991c	F	Proverava se pravilnost unosa datuma.
2.	001x	F	Proverava se pravilnost unosa identifikacionog broja.

Legenda za vrste grešaka:

F (*Fatal*) – Polje za unos ne možemo da napustimo dok se greška ne popravi.

B.3.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

Poruke, koje se ispisuju prilikom pohranjivanja zapisa, upozoravaju na druge sadržinske greške. Prilikom pohranjivanja ispisuju se i poruke koje su opisane u dodatku B.3.1. Na neke greške program nas samo upozorava, a druge su takve da ih sami moramo otkloniti pre nego što možemo da pohranimo zapis.

- Godina u polju 190 novija je od godine u polju 191. [16]
- I zapis sa ID=??? sadrži ???, samo bez dodatka. [7]
- Ista normativna pristupna tačka na engleskom jeziku nalazi se i u zapisu sa ID=??? [38]
- Ista normativna pristupna tačka nalazi se i u zapisu sa ID=???. [6]
- Kodove za regije (102b) unosimo ako je u 102a kod "srb" ili "bih". [10]
- Lokalne kodove za geografska područja (160b) unosimo kod kodova "e-xv---", "e-au---", "e-ci---", "e-hu---", "e-hu---" ili "e-it---". [11]
- Nedostaje podatak o izvoru za pristupnu tačku (810a ili 815a). [21]
- Nedostaje potpolje ???5. [26]
- Neodgovarajuća kombinacija potpolja 2, 3, 5 i 8 u polju 4XX. [27]
- Normativna pristupna tačka može da se upotrebi kao predmetna pristupna tačka, ako je u 106a vrednost "0" ili "2". [20]
- Normativna pristupna tačka ne može istovremeno da bude širi i uži izraz. Normativna pristupna tačka ??? već postoji kao širi izraz u zapisu sa ID=??? za pristupnu tačku iz polja 5XX (potpolje 5 = "g"). Adekvatno popravite! [4]
- Numerička potpolja u poljima 2XX, 4XX i 7XX dodajemo ispred potpolja a u rastućem redosledu. [33]
- Opšta tumačna pristupna tačka pogrešno je kodirana u potpolju 100b. [5]
- Pogrešan 1. indikator u polju ????. [35]
- Pogrešan 2. indikator u polju ????. [1]
- Polje ??? ne odgovara entitetu iz potpolja 001c. [25]
- Polje 035, koje sadrži oznaku "DCL" ili "NNHWW", ne menjamo i ne brišemo. [29]
- Polje 152 je u zapisu obavezno. [34]
- Polje 801 ne smemo brisati. [31]
- Potpolje ??? možete da unesete samo u polja koja sadrže i potpolje 2. [28]
- Potpolje ???c sadrži broj. Proverite pravilnost unosa! [18]
- Preporučujemo unos godine rođenja (190a), kada je reč o osobi iz vaše države. [9]

- Pristupna tačka ??? postoji i u zapisu sa ID=???. [3]
- Pristupna tačka iz polja 950 već je u zapisu ID=%0. Adekvatno popravite! [24], [37]
- Pristupna tačka sadrži identifikacionu oznaku (200cdf). Proverite kod u potpolju 120b! [17]
- Prva četiri mesta kodova za geografska područja u potpoljima 160a i 160b moraju da se podudaraju. [12]
- U bazi SGC ne sme da bude više istih polja 035. Isti kontrolni broj je i u zapisu sa ID=???. [30]
- U polje ??? pogrešno je upisan dan. [15]
- U polje ??? pogrešno je upisan mesec. [15]
- U polju ??? potpolja su pogrešno razvrstana. [22]
- U polju ??? potpolje a je obavezno. [14]
- U polju 152 može da bude ispunjeno potpolje a ili potpolje b. [13]
- U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve. [19]
- U zapisima za savetovanja i sastanke obavezan je unos koda za savetovanje ili sastanak (150b = "1"). [23]
- U zapisu ne sme da bude više istih pristupnih tačaka: ???. [2]
- Vrednost u potpolju 102a je Salvador. Proverite kod za nacionalnost! [8]
- Zapis sadrži više potpolja 4XX3 sa istim ID. [32]
- Zapis sadrži više potpolja 9503 sa istim ID. [36]

Tabela B.3-2: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

	Polje	Greška	Opis
1.	200, 400, 500, 700	F	Ako je potpolje b ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 1. Ako potpolje b nije ispunjeno, 2. indikator mora da ima vrednost 0.
2.	2XX, 4XX, 5XX, 7XX	F	Proveravaju se polja 2XX, 4XX, 5XX, 7XX bez potpolja 2. U svakom od tih polja mora da bude drugačija pristupna tačka.
3.	2XX, 4XX	F	Pristupna tačka u polju 2XX (4XX) mora da se razlikuje od pristupne tačke u polj-u/-ima 4XX (2XX) u svim ostalim zapisima u bazi SGC. Izuzeta su polja 4XX koja sadrže potpolje 2.
4.	2XX, 5XX	F	Zapisi za pristupne tačke iz polja 5XX, koji sadrže potpolje 5 s kodom "g", ne smeju da sadrže istu pristupnu tačku, poput one koju u polju 2XX ima izvorni zapis, takođe ni kod "g" u potpolju 5.
5.	001b, 100b	F	Ako je 001b = "z", onda mora da bude 100b = "x".

	Polje	Greška	Opis
6.	sistemska polje, 001a, 2XX	F	U bazi SGC ne sme da bude više važećih zapisa sa istom pristupnom tačkom u polju 2XX.
7.	200abcdf	I	Ako u zapisu postoji polje 200, proverava se da li u bazi ima još zapisa sa istim potpoljima 200a i 200b, mada bez potpolja cdf.
8.	102a	I	Proverava se da li je u 102a upisan kod "slv" – Salvador.
9.	102a, 190a, 200	W	Ako u zapisu postoji polje 200 i ako je u potpolje 102a unet kod domaće države (npr. 102a = "svn"), proverava se da li je ispunjeno i potpolje 190a.
10.	102ab	W	Ako je potpolje 102a ispunjeno, potpolje 102b sme da bude ispunjeno samo u slučaju ako je sadržaj potpolja 102a "srb" ili "bih".
11.	160ab	F	Ako je potpolje 160a ispunjeno, potpolje 160b sme da bude ispunjeno samo u slučaju kada je sadržaj potpolja 160a "e-xv---", "e-au---", "e-ci---", "e-hu---" ili "e-it---".
12.	160ab	F	Ako je u potpolju 160a jedan od kodova "e-xv---", "e-au---", "e-ci---", "e-hu---" ili "e-it---" i ako je ispunjeno i potpolje 160b, prva četiri mesta u oba potpolja moraju da se podudaraju.
13.	152ab	F	Može da bude ispunjeno samo jedno od potpolja 152a i b.
14.	160, 190, 191, 2XX, 3XX, 4XX, 5XX, 675, 686, 7XX, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 990	F	U nabrojanim poljima, potpolje a je obavezno.
15.	190bc, 191bc	F	Proverava se da li su mesec u potpoljima 190b, 191b i dan u potpoljima 190c, 191c pravilno uneti.
16.	190a, 191a	F	Godina u polju 191 mora da bude novija od godine u polju 190.
17.	200cdf, 120b	W	Ako je potpolje 200c, d ili f ispunjeno, proverava se da li je u 120b kod "b".
18.	200c, 400c, 500c, 700c	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200c, 400c, 500c, 700c.
19.	200d, 400d, 500d, 700d	W	Arapski brojevi ne spadaju u potpolja 200d, 400d, 500d, 700d.
20.	106a, 152b	F	Ako je potpolje 152b ispunjeno, proverava se potpolje 106a u kojem smeju da budu samo kodovi "0" ili "2".
21.	001b, 810a, 815a	W	Ako je 001b = "x", proverava se da li u zapisu postoji neko od potpolja 810a ili 815a.
22.	200abcdf, 400abcdf, 500abcdf, 700abcdf	F	Potpolja cdf u poljima 200, 400, 500, 700, moraju slediti nakon potpolja a i b.
23.	150b, 210def	F	Ako je ispunjeno jedno od potpolja 210def, onda mora da bude 150b = "1".
24.	4XX3, 9503a	F	Proverava se da li postoji isti ID kao u potpolju 9503 i u tom ili nekom drugom zapisu u potpolju 4XX3, odnosno da li postoji ista pristupna tačka kao u potpolju 950a i u

	Polje	Greška	Opis
			tom ili nekom drugom zapisu u polju 4XX (polje sadrži i potpolje 2) ili 2XX.
25.	001c, 2XX	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c s prisustvom polja 2XX. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001c = "a", u zapisu mora da bude polje 200 – ako je 001c = "b", u zapisu mora da bude polje 210 – ako je 001c = "c", u zapisu mora da bude polje 215 – ako je 001c = "e", u zapisu mora da bude polje 220 – ako je 001c = "f", u zapisu mora da bude polje 230 – ako je 001c = "h", u zapisu mora da bude polje 240 – ako je 001c = "i", u zapisu mora da bude polje 243 – ako je 001c = "j", u zapisu mora da bude polje 250
26.	5XX5, 950	F	U poljima 5XX i polju 950 potpolje 5 obavezno.
27.	4XX2358	F	Polja 4XX, koja sadrže potpolje 5 s kodom "n", moraju da sadrže i potpolja 2, 3 i 8. Polja 4XX bez potpolja 5 ili s potpoljem 5, koje sadrži kodove različite od "n", ne smeju da sadrže potpolja 2, 3 i 8.
28.	400, 410, 415, 420, 430, 443, 450	F	U polja 400, 410, 420, 430 i 443 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j", "x", "y" i "z". U polje 415 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j" i "y". U polje 450 bez potpolja 2 ne smeju se upisati potpolja "j" i "z".
29.	035	F	Polje 035, čiji sadržaj počinje sa oznakom "(DLC)" ili "(NNHWW)", ne smemo da brišemo.
30.	035a	F	U bazi SGC ne sme da bude više istih potpolja 035a.
31.	801	F	Polje 801 ne smemo da brišemo.
32.	4XX3	F	U zapisu ne sme da bude više istih potpolja 4XX3.
33.	2XXa, 4XXa, 7XXa	F	Potpolja u obliku brojeva moraju da budu dodata ispred potpolja 2XXa, 4XXa i 7XXa te razvrstana u rastućem redosledu.
34.	152	F	Svaki zapis mora da sadrži polje 152.
35.	215, 250, 300, 305, 310	F	Ako je u zapisu polje 215 ili 250, 1. indikator u poljima 300, 305 i 310 mora da ima vrednost 1.
36.	9503	F	U zapisu ne sme da bude više istih potpolja 9503.
37.	4XX3, 9503a	W	Proverava se da li, kao u potpolju 9503, postoji isti ID i u potpolju 4XX3 nekog drugog zapisa, odnosno da li, kao u potpolju 950a, postoji ista pristupna tačka i u polju 4XX nekog drugog zapisa (polje sadrži i potpolje 2) ili 2XX.
38.	sistemska polje, 001a, 7XX	F	U SGC bazi ne sme da bude više važećih zapisa sa istom pristupnom tačkom u polju 7XX.

Legenda za vrste grešaka:F (*Fatal*)

– Zapis ne možemo da pohranimo dok se greška ne popravi.

W (*Warning*), I (*Information*) – Program upozorava na moguću grešku.

G.2 PRETRAŽIVAČ

Za pretraživanje po bazi podataka CORES otvara se pretraživač nalik na pretraživač po bibliografskim bazama podataka.

The screenshot shows the 'Pretraživanje - CORES' window. At the top, there is a search bar with 'Komandno pretraživanje =>'. Below it are several search criteria fields: ISSN, Naslov, Autor - osoba, Šifra istraživača, and Kod za vrstu autorstva (set to 340). Each field has a search icon and an 'AND' dropdown. To the right are buttons for 'Pretraži', 'Novo pretraživanje', 'Poslednje pretraživanje', and 'Pohrani upit'. Below the search fields is a 'Skeniranje:' section. At the bottom, there are options for 'Prelom reda', 'Prikaz rezultata pretraživanja:' (set to 'Podrazumevani prikaz'), and 'Upiti:'. A table shows search results with columns 'T. br.', 'CORES.SR-ID', 'ISSN', and 'Naslov'. The table contains 1004 results, with rows 40 to 48 visible. Row 43 is highlighted. To the right of the table are buttons for 'Izaberi', 'Pokaži', 'Sledećih 200', and 'Zatvori'.

T. br.	CORES.SR-ID	ISSN	Naslov
40	484195	1855-5640	Acta medico-biotechnica
41	1018467	0353-1716	Slovenska bibliografija. Knjige
42	20579	0590-5966	Časopis za zgodovino in narodopisje
43	38755	0352-4833	Moj mikro
44	954723	1855-671X	Županičeva knjižnica
45	1018723	0353-1724	Slovenska bibliografija. A. Serijske publikacije
46	1019747	1854-8814	Slovenska bibliografija [Elektronski vir]
47	1549411	2536-3557	Gozd eksperimentov [Elektronski vir]
48	50787	0583-6050	Acta carsologica

Slika G.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CORES

Pretraživač možemo otvoriti u brauzeru ili u interfejsu za katalogizaciju, tj. u prozoru **Bibliografski zapis** ili prozoru **Normativni zapis (CONOR)** ili prozoru **CORES**.

U gornjem delu prozora ispisuju se polja za pretraživanje, po kojima možemo da pretražujemo zapise iz baze podataka CORES. Pretraživač ne uključuje polje za dodatno ograničavanje pretraživanja "Limitiranje".

Tehnika pretraživanja ista je kao tehnika pretraživanja po bibliografskim bazama podataka. To važi za skraćivanje zahteva za pretraživanje, pretraživanje po više polja za pretraživanje te za sintaksu kod komandnog pretraživanja (v. pogl. 4.1–4.3).

Druge specifičnosti pretraživanja u pretraživaču su:

Indeksi za pretraživanje

Spisak svih indeksa za pretraživanje koji se koriste prilikom komandnog pretraživanja u bazi podataka CORES dat je u dodatku G.7.

